

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatelky **Z. o. evid. č. X O. s. s. o. o.**, zastoupené JUDr. Irenou Kohoutovou, advokátkou se sídlem v Kroměříži, Komenského nám. 381, za účasti **1) Národního památkového ústavu**, se sídlem v Praze 1, Valdštejnské nám. 3, a **2) Ministerstva kultury**, se sídlem v Praze 1, Maltézské nám. 1, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2005, č. j. 6 Ca 276/2004 - 62,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Právní zástupkyni stěžovatelky JUDr. Ireně Kohoutové, advokátce se sídlem v Kroměříži, Komenského náměstí 381, se odměna za poskytnutou právní službu **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením městského soudu byla odmítnuta žaloba stěžovatelky proti fiktivnímu rozhodnutí Národního památkového ústavu, kterým byla zamítnuta její žádost ze dne 25. 9. 2004 o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí

o odvolání ze dne 26. 10. 2004. Městský soud žalobu odmítl, neboť stěžovatelka i přes výzvu neprokázala, že je za ni oprávněna jednat PhDr. V. P..

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatelka namítla stížní důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedla, že opakovaně vyjádřila svůj nesouhlas s tím, aby soud ve věci sp. zn. 5 Ca 205/2004 vyzýval Národní památkový ústav k předložení interních materiálů stěžovatelky získaných nelegálně. Dále zdůraznila, že i když výslovně neoznačila jí uváděné skutečnosti jako „navrhované důkazy“, má za to, že z obsahu jejích podání lze dovodit, že všechny tyto skutečnosti mohou být soudem jako důkazy provedeny. Stěžovatelka opakovaně žádala o ustanovení právního zástupce, soud však její žádost odmítl a tím i znemožnil odstranit překážky postupu řízení, resp. doložení soudem požadovaných skutečností takovým způsobem a formou, který by soud nezpochybnil. Stěžovatelka byla zkrácena na svých právech, neboť se sice snažila vyhovět výzvám soudu, ale soud tuto její snahu odmítl z důvodů uměle vykonstruovaných. Soud nezdůvodnil, proč odmítl čestné prohlášení předsedkyně stěžovatelky, neuvedl, v čem je nedostatečné, nedůvěryhodné či jaký užitek by předsedkyně měla ze samozvaného prohlášení se předsedkyní stěžovatelky; stejně jako odmítl i čestné prohlášení p. Z. B.. Na jedné straně tak soud zpochybnil důkazní hodnotu obou uvedených písemností, na druhou stranu akceptoval důkaz účastníka řízení Národního památkového ústavu získaný nelegálně. Stěžovatelka se při konstrukci čestného prohlášení řídila vyjádřením místopředsedy Městského soudu v Praze JUDr. Jana Ryby ze dne 2. 6. 2005, zn. 4641/2005 St, učiněným v reakci na její stížnost, když navíc formální náležitosti čestného prohlášení nejsou zákonem vymezeny. Stěžovatelka tedy předložila soudu důkaz v souladu s ust. § 125 o.s.ř. V postupu soudu spatřuje stěžovatelka porušení Úmluvy MOP o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, a to čl. 3 odst. 1, který stanovuje právo svobodně si volit zástupce, nikoliv povinnost tuto skutečnost dokladovat, a rovněž čl. 3 odst. 2. S ohledem na rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. Jc 22/2000 21 Cdo, kdy příslušný odborový orgán osobou p. B. osvědčil předsednictví PhDr. V. P. a na cit. úmluvu č. 87 by jediným důkazem zpochybňujícím předsednictví PhDr. V. P. bylo nesouhlasné stanovisko některého ze členů stěžovatelky, nikoliv však nedůvodné námitky Národního památkového ústavu. Nikdo ze členů stěžovatelky však volbu PhDr. V. P. na jaře r. 2004 po rezignaci p. S. ani její oprávnění jednat z titulu této funkce před soudy nezpochybnil. Výše uvedeným jednáním soudu tak došlo k porušení čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Stěžovatelka má dále za to, že rozhodující soudci jsou podjatí a že s ohledem na jejich poměr k ní je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti, protože z neznámých důvodů považují PhDr. V. P. a p. B. za osoby nečestné, což je vyjádřeno odmítnutím jejich čestných prohlášení. Proto stěžovatelka navrhla jejich vyloučení z projednávané věci. Stěžovatelka navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Účastníci řízení nepodali ke kasační stížnosti žádné vyjádření.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 33 odst. 4 s. ř. s. za právnickou osobu jedná ten, kdo je k tomu oprávněn podle zvláštního zákona. Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby. Kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění na výzvu soudu prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat pouze jediná osoba.

Dle ust. § 6 odst. 2 písm. d) zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen zákon o sdružování občanů), návrh na registraci mohou podávat nejméně tři občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18 let (dále jen "přípravný výbor"). Návrh podepíší členové přípravného výboru a uvedou svoje jména a příjmení, data narození a bydliště. Dále uvedou, kdo z členů starších 18 let je zmocněncem oprávněným jednat jejich jménem. K návrhu připojí stanovy ve dvojím vyhotovení, v nichž musí být uvedeny mj. orgány sdružení, způsob jejich ustavování, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení.

V souzené věci Městský soud v Praze získal v průběhu řízení o žalobě stěžovatelky pochybnosti o tom, zda osoba, která podala jménem stěžovatelky žalobu a která se v ní označila jako předsedkyně stěžovatelky, byla v rozhodné době, tj. v době podání žaloby, skutečně oprávněna za stěžovatelku jednat. Proto usnesením ze dne 28. 7. 2005, č. j. 6 Ca 276/2004-50, uložil stěžovatelce, aby do čtrnácti dnů od doručení tohoto usnesení doložila, že PhDr. H. V. P. je za ni oprávněna jednat či aby navrhla provedení důkazů k doložení tohoto oprávnění. Nejvyšší správní soud konstatuje, že takovýto postup soudu je naprosto legitimním, neboť povinností právnické osoby, kterou ji jako účastníku řízení stanoví přímo soudní řád správní, je prokázání, že osoba, která za ni jedná, je k tomu dle zvláštního zákona oprávněna. V souzené věci je stěžovatelkou odborová organizace, jejíž vznik upravuje zákon o sdružování občanů. Ten v ust. § 6 odst. 2 písm. d) zakotvuje, že ve stanovách odborové organizace musí být mimo jiné uvedeny orgány sdružení, způsob jejich ustavování, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení. Z tohoto důvodu by byly relevantním dokladem prokazujícím oprávnění určitých osob jednat za odborovou organizaci stanovy, příp. společně se zápisy z členských schůzí prokazujících jejich změnu. Třebaže stěžovatelka uvádí, že jí byly veškeré dokumenty odcizeny, měla možnost navrhnout soudu provedení důkazů k prokázání sporných skutečností. Žádný takovýto návrh však učiněn nebyl. Stěžovatelka se omezila pouze na předložení čestného prohlášení p. Z. B. a přípisu Národního památkového ústavu ze dne 12. 5. 2004, ve kterém je uvedeno „PhDr. H. V. P. předsedkyně“. Součástí spisu je rovněž čestné prohlášení PhDr. V. P. o tom, že je předsedkyní stěžovatelky. Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud se ve svém usnesení, kterým žalobu stěžovatelky odmítl, velmi podrobně zabýval důvody, pro které nepovažoval výše uvedené doklady za dostatečné pro prokázání sporné otázky jednání za stěžovatelku. Soud v usnesení, kterým stěžovatelku vyzval k prokázání oprávnění jednat, rovněž ozřejmil, proč tak činí a jaké doklady bude považovat za dostatečné pro prokázání oprávnění. Jestliže se stěžovatelka tímto závěrem soudu neřídila a spornou otázku neprokázala ani jiným vhodným způsobem, nelze Městskému soudu v Praze vytknout, že její žalobu za této situace odmítl. Tímto rozhodně nedošlo k porušení čl. 3 odst. 1 a 2 Úmluvy Mezinárodní organizace práce o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, neboť je zřejmé, že stěžovatelce bylo umožněno, aby vznikla, tj. byla subjektem práva, který však musí respektovat práva a povinnosti stanovené mu právními předpisy České republiky. Jestliže v souzené věci stěžovatelka neunesla důkazní břemeno týkající se prokázání svých orgánů, když Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že toto je primárně povinností stěžovatelky a nikoliv soudu, musí nést následky svého počínání, tj. v souzené věci odmítnutí žaloby. Jestliže stěžovatelka namítá, že tímto osvědčením by mohlo být čestné prohlášení p. B., Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že nikoliv, protože mimo jiných skutečností před vydáním napadeného usnesení nebylo prokázáno, že by p. B. byl členem stěžovatelky. Prezenční listina členské schůze konané dne 15. 8. 2005, na které figuruje i jméno a podpis p. B., byla doložena do soudního spisu až dne 3. 4. 2006. K této však Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží. Stěžovatelka měla dostatek prostoru pro uplatnění této listiny již v daném řízení před

městským soudem, což však neučinila. Postupem soudu tak nedošlo ani k porušení čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 4 odst. 4 Listiny, neboť, jak již bylo řečeno výše, byla to sama stěžovatelka, která vlastním počínáním zapříčinila odmítnutí své žaloby.

Jestliže stěžovatelka dále namítá, že požadovala, aby jí byl v žalobním řízení ustanoven právní zástupce, Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že o této otázce mohl Městský soud v Praze rozhodnout až poté, co by byla vyřešena otázka, kdo byl v rozhodné době za účastníka řízení oprávněn podat žalobu. Vzhledem k okolnosti, že v souzené věci tento problém vyřešen nebyl, nemohl soud přikročit k jednání o návrhu stěžovatelky na ustanovení právního zástupce, nýbrž musel odmítnout žalobu, neboť nebyly splněny základní podmínky řízení, za kterých může soud ve věci jednat.

Návrhem stěžovatelky na vyloučení soudkyň JUDr. Karly Cháberové, JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Jany Neckářové z projednávané věci se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť námitka podjatosti těchto soudkyň byla uplatněna až po vydání napadeného usnesení.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznísl, proto mu ho soud nepřiznal.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). V dané věci však Nejvyšší správní soud zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování nepřiznal, neboť tato neuvedla, jaké úkony v tomto řízení vykonala, a ani z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by tato nějaký úkon právní služby, za který by jí dle ust. § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náležela odměna, vykonala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

